

CONSILIUL EUROPEAN

Bruxelles, 9 decembrie 2011

DECLARAȚIA ȘEFILOR DE STAT SAU DE GUVERN DIN ZONA EURO

Uniunea Europeană și zona euro au întreprins mult în ultimele 18 luni pentru a îmbunătăți guvernanta economică și pentru a adopta noi măsuri ca răspuns la criza datoriei suverane. Cu toate acestea, tensiunile existente pe piață în zona euro au crescut și este necesar să intensificăm eforturile noastre pentru a aborda provocările actuale. Astăzi am convenit să avansăm către o uniune economică mai strânsă. Acest lucru implică acțiuni în două direcții:

- un nou pact fiscal și o coordonare consolidată a politicilor economice;*
- dezvoltarea instrumentelor noastre de stabilizare pentru a răspunde provocărilor pe termen scurt.*

O arhitectură consolidată pentru uniunea economică și monetară

1. Stabilitatea și integritatea uniunii economice și monetare și a Uniunii Europene în ansamblul său necesită punerea în aplicare rapidă și viguroasă a măsurilor deja convenite, precum și noi acțiuni calitative către o veritabilă „uniune a stabilității fiscale” în zona euro. Alături de moneda unică, este indispensabil un pilon economic solid. Acesta se va baza pe o guvernare sporită pentru favorizarea disciplinei fiscale și aprofundarea integrării pe piața internă, precum și pe o creștere mai intensă, competitivitate sporită și coeziune socială. Pentru a îndeplini acest obiectiv, vom valorifica și vom îmbunătăți ceea ce s-a realizat în ultimele 18 luni: Pactul de stabilitate și creștere consolidat, punerea în aplicare a semestrului european începând din această lună, noua procedură privind dezechilibrele macroeconomice și Pactul euro plus.
2. Având în vedere acest obiectiv primordial și pe deplin hotărâți să depășim împreună dificultățile actuale, am convenit astăzi asupra unui nou „pact fiscal” și asupra unei coordonări semnificativ mai intense a politicilor economice în domeniile de interes comun.
3. Acest lucru va impune o nouă soluție între statele membre din zona euro, care să fie consacrată în norme comune, ambițioase, care să reflecte angajamentul politic puternic într-un nou cadru juridic.

Un nou pact fiscal

4. Ne angajăm să instituim o nouă **regulă fiscală**, care să conțină următoarele elemente:

- Bugetele generale ale guvernelor trebuie să fie echilibrate sau în surplus; acest principiu se consideră respectat dacă, cu titlul de regulă, deficitul structural anual nu depășește 0,5% din PIB-ul nominal.
- O astfel de regulă va fi de asemenea introdusă în sistemele juridice naționale ale statelor membre la nivel constituțional sau la un nivel echivalent. Această regulă va conține un mecanism de corecție automată care se inițiază în eventualitatea unor devieri. Acesta va fi definit de fiecare stat membru pe baza principiilor propuse de Comisie. Recunoaștem competența Curții de Justiție de a verifica transpunerea acestei reguli la nivel național.
- Statele membre converg către nivelul lor specific de referință, conform unui calendar propus de Comisie.
- Statele membre care fac obiectul unei proceduri aplicabile deficitului excesiv transmit Comisiei și Consiliului, spre aprobare, un program de parteneriat economic care prezintă detaliat reformele structurale necesare în vederea asigurării unei corectări a deficitelor excesive care să fie sustenabilă în mod eficace. Punerea în aplicare a programului, precum și planurile bugetare anuale conforme acestuia, vor fi monitorizate de Comisie și de Consiliu.
- Va fi instaurat un mecanism pentru raportarea *ex ante* de către statele membre a planurilor lor naționale privind emisiunile de datorie publică.

5. **Regulile care guvernează procedura aplicabilă deficitului excesiv (articolul 126 din TFUE) vor fi consolidate pentru statele membre din zona euro.** De îndată ce Comisia constată că un stat membru a depășit pragul de 3%, vor exista consecințe automate, cu excepția cazului în care o majoritate calificată a statelor membre din zona euro se opune. Măsurile și sancțiunile propuse sau recomandate de către Comisie vor fi adoptate cu excepția cazului în care o majoritate calificată a statelor membre din zona euro se opune. Specificarea criteriului datoriei în ceea ce privește o valoare numerică de referință pentru reducerea datoriei (regula 1/20) pentru statele membre cu o datorie publică care depășește 60% trebuie să fie consacrată în noile dispoziții.

6. **Vom examina în mod rapid noile reguli propuse de Comisie la 23 noiembrie 2011** cu privire la (i) monitorizarea și evaluarea proiectelor de planuri bugetare și corectarea deficitelor excesive în statele membre din zona euro și (ii) consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre care se confruntă cu dificultăți grave sau care sunt amenințate de astfel de dificultăți în ceea ce privește stabilitatea lor financiară în zona euro. Lansăm un apel Consiliului și Parlamentului European de a examina rapid aceste reglementări, astfel încât acestea să fie în vigoare pentru următorul ciclu bugetar. În temeiul acestui nou cadru juridic, Comisia va examina în special principalii parametri ai orientării fiscale din proiectele de planuri bugetare și, dacă este necesar, va adopta un aviz privind aceste planuri. În cazul în care Comisia identifică o nerespectare deosebit de gravă a Pactului de stabilitate și de creștere, aceasta va solicita un proiect revizuit de plan bugetar.

7. Pe termen lung, vom continua să depunem eforturi în privința modalităților de continuare a consolidării fiscale, astfel încât aceasta să reflecte mai adecvat gradul nostru de interdependență. Aceste chestiuni vor face parte din raportul din luna martie 2012 al președintelui Consiliului European, elaborat în colaborare cu președintele Comisiei și cu președintele Eurogrupului. De asemenea, aceștia vor raporta cu privire la relațiile dintre UE și zona euro.

O coordonare a politicilor și o guvernare consolidată

8. Convenim să utilizăm în mod mai activ cooperarea consolidată cu privire la chestiuni care sunt esențiale pentru buna funcționare a zonei euro, fără a afecta negativ piața internă.

9. Ne angajăm să acționăm în direcția unei politici economice comune. Se va stabili o procedură pentru a se asigura faptul că toate reformele majore de politică economică planificate de statele membre din zona euro vor fi discutate și coordonate la nivelul zonei euro, în vederea evaluării comparative a celor mai bune practici.
10. Guvernanța zonei euro va fi consolidată, astfel cum s-a convenit cu ocazia reuniunii la nivel înalt a zonei euro din 26 octombrie. În special, se vor organiza reuniuni la nivel înalt ale zonei euro cu regularitate, cel puțin de două ori pe an.

Consolidarea instrumentelor de stabilizare

11. Reformele pe termen mai lung, precum cele menționate mai sus, trebuie combinate cu o acțiune imediată pentru a se aborda în forță tensiunile existente în prezent pe piață.
12. Se va pune rapid în practică efectul de pârghie al Fondului european de stabilitate financiară (FESF), prin intermediul celor două opțiuni concrete convenite de Eurogrup la 29 noiembrie. Salutăm disponibilitatea BCE de acționa ca agent pentru FESF în cadrul operațiunilor sale de pe piață.
13. Convenim asupra unei **accelerări a intrării în vigoare a Tratatului privind Mecanismul european de stabilitate (MES)**. Tratatul va intra în vigoare de îndată ce va fi ratificat de un număr de state membre reprezentând 90% din angajamentele de capital. Obiectivul nostru comun este ca MES să intre în vigoare în iulie 2012.

14. În ceea ce privește **resursele financiare**, convenim cu privire la următoarele:

- FESF va rămâne activ în finanțarea programelor care au demarat până la jumătatea anului 2013, astfel cum este prevăzut în acordul-cadru; va asigura în continuare finanțarea programelor aflate în desfășurare, după cum este necesar;
- vom reevalua caracterul adecvat al pragului total al FESF/MES de 500 de miliarde EUR (670 de miliarde USD) în martie 2012;
- pe parcursul introducerii treptate a capitalului vărsat, suntem pregătiți să accelerăm plățile de capital pentru a menține un raport de minimum 15% între capitalul vărsat și suma restantă din emisiunile MES și să asigurăm o capacitate de creditare combinată efectivă de 500 de miliarde EUR;
- statele membre din zona euro și alte state membre vor examina și confirma în termen de 10 zile furnizarea de resurse suplimentare pentru FMI de până la 200 de miliarde EUR (270 de miliarde USD) sub forma unor împrumuturi bilaterale, pentru a asigura faptul că FMI dispune de resurse adecvate pentru a aborda criza. Așteptăm cu interes contribuții paralele din partea comunității internaționale.

15. Convenim asupra **următoarelor ajustări la Tratatul privind MES pentru ca acesta să fie mai eficace**:

- În ceea ce privește **implicarea sectorului privat**, vom adera cu strictețe la principiile și practicile bine stabilite ale FMI. Acest lucru se va reflecta fără ambiguități în preambulul tratatului. Reafirmăm clar că deciziile luate la 21 iulie și la 26/27 octombrie referitoare la datoria Greciei sunt unice și excepționale; vor fi incluse clauze de acțiune colectivă standardizate și identice, astfel încât să fie menținută lichiditatea pieței în termenii și condițiile tuturor noilor obligațiuni de stat din zona euro.
- Pentru a se asigura faptul că MES poate lua măsurile necesare în orice circumstanțe, **regulile de votare în cadrul MES vor fi modificate astfel încât să includă o procedură de urgență**. Regula acordului reciproc va fi înlocuită cu o majoritate calificată de 85% în cazul în care Comisia și BCE conchid că este necesară o decizie urgentă privind asistența financiară atunci când stabilitatea financiară și economică a zonei euro este amenințată¹.

¹ Sub rezerva confirmării de către parlamentul finlandez.

16. Salutăm măsurile întreprinse de Italia; salutăm de asemenea angajamentul noului guvern elen și al părților care îl susțin, de a pune în aplicare integral programul său, precum și progresele semnificative realizate de Irlanda și Portugalia în aplicarea programelor lor.

* *

*

Deciziile privind unele dintre măsurile descrise mai sus pot fi luate prin intermediul legislației secundare. Șefii de stat sau de guvern din zona euro consideră că celelalte măsuri ar trebui incluse în legislația primară. Având în vedere lipsa unanimității în rândul statelor membre ale UE, aceștia au decis să le adopte printr-un acord internațional care urmează să fie semnat în luna martie sau la o dată mai apropiată. Obiectivul rămâne încorporarea acestor dispoziții în tratatele Uniunii cât mai curând posibil. Șefii de stat sau de guvern din Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România și Suedia au menționat posibilitatea de a lua parte la acest proces, după consultarea parlamentelor lor dacă este necesar.